

Eesti Tervisemuuseumi arengukava 2025-2029

AVAMEELSELT INIMESEST!

Tervisemuuseumi (TEMU) missioon:

Avada inimeseks olemise ilu, võlu ja valu, et Eesti inimene oleks tervem ja õnnelikum.

TEMU visioon:

Tänu muuseumi tegevusele on iga Eesti inimene saanud terviseteadlikumaks, tervemaks ja õnnelikumaks. TEMU on haarav kogemusele keskendunud ruum, mis ärgitab inimesi end tundma ja väärtustama.

Sealhulgas:

- Muuseum on elamuslik meelelahutus- ja õpikeskkond läbi mille aitame inimestel teha teadlikke tervisealaseid valikuid oma heaolu parandamiseks.
- Võimestame külastajaid mõistma oma rolli enda tervise hoidmisel ja tervisevaru suurendamisel.
- Väärtustame inimeseks olemist ja aitame kaasa Eesti inimeste tervelt elatud aastate lisandumisele.
- Talletame Eesti meditsiiniloolist pärandit ja jutustame selle lugu. Läbi esemete ning lugude luua seoseid tervishoiu mineviku, oleviku ja tuleviku vahel.

Muuseum, mis elab ja kõnetab

Oleme külastajakesksed

Iga teenuse väljatöötamise aluseks on sihtgrupi määratlemine ning ekspertide, siht- ja sidusgruppide kaasamine. Kasutame disainmõtlemise meetodeid, mis tagab kvaliteetsema teenuse. Vürtsitame oma heal tasemel teenindust positiivse psühholoogia elementidega ja ühtlustame teeninduskvaliteeti. Viime läbi regulaarseid, sihtgrupi- ja teenustepõhiseid rahulolu-uuringuid, mis on sisendiks muuseumitöö planeerimisel, arendamisel ja otsuste langetamisel.

Kanname selget sõnumit

Tõlgime keerulise teaduskeelee arusaadavasse vormi ning vahendame seda sihtgrupile vastaval tasemel ja sobilike meetoditega. Loomme elulisi seoseid valdkonnasiseselt, -üleselt ja -vaheliselt. Räägime nii lihtsalt kui võimalik. Kõik meie teenused kannavad selget sõnumit.

Sütitame uudishimu

Emotsionaalselt kõnetav keskkond, õppevahendid ja materjalid loovad sobivad eeldused huvi tekitamiseks. Meil on mitmekesised ja kaasahaaravad esitlusviisid (s.h tehnilised lahendused) ning rikkalik meetodite valik. Kaasame oma külastajaid erineval moel nii näitustel kui ka haridustegevuses. Läheneme teemadele loominguliselt ja julgelt.

Loomme ilu

Emotsionaalselt kõnetav keskkond, õppevahendid ja materjalid loovad sobivad eeldused huvi tekitamiseks. Vahendame teaduspõhist sisu viisil, mis köidab nii mõistust kui ka meeli. Inimeses peab kõik ilus olema!

Kogume elu

Meie kogud on elavad - uuendame neid pidevalt ja kasutame mitmekülgset. „Kogume elu“ tähendab meile lakkamatut inspiratsiooni leidmist ja edasiandmist – ühendades inimesi mineviku pärandiga ning julgustades neid mõtlema tulevikule. Kasutame kogusid muuseumitundides ja ammutame neist meenetele kujunduse loomisel inspiratsiooni.

TEMU strateegilised eesmärgid

1. Oleme kättesaadavad üle Eesti	1
2. Terviklik terviseetemade vahendamine ja tervisliku eluviisi populariseerimine	3
3. Organisatsiooni arendamine	5

1. Oleme kättesaadavad üle Eesti

Laiendame regionaalset kohalolu, et olla külastajale mugavalt kättesaadav ka Lõuna-, Lääne- ja Ida-Eestis. Näituseid võib teha kõikjal, mitte ainult muuseumis: linnaruumis paistame silma välinäitustega. Koostöös haiglate, raamatukogude, rahva- ja kultuurimajade ning koolidega üle Eesti sünnivad lokaalselt eksponeeritavad mininäitused. Internetiavarustes kütavad pulsi üles taskuhäälising Sünaps, paeluvad virtuaalnäitused, TEMU toimetuse poolt loodud originaalsisu (kogude päevik jms) ning omanäolise valikuga e-pood.

TEMU on laiemalt tuntud

TEMU köidab tähelepanu ja hoolitseb selle eest, et terviseetemelised sõnumid ja teadmised jõuaksid elamuslikul moel võimalikult laia ja mitmekesise auditooriumini, kasutades personaalseid sõnumeid sobivates kanalites. Loomes kuvandit ja toetame TEMU kaubamärgi tugevdamist brändikampaaniate ning avalike suhetega. TEMU töötajad kannavad endas ühtset arusaama muuseumi missioonist ja strateegilistest eesmärkidest.

Tartu filiaal

TEMU läheb tagasi juurte juurde ja avab Tartus, Arstide Liidu majas filiaali. See võimaldab muuseumil pakkuda Lõuna-Eesti piirkonnas rohkem õppimisvõimalusi ja haridusprogramme, mis toetavad nii koolide õppekavasid kui ka elukestvat õpet. Uus filiaal avab ukse laiemale koostööle teiste kultuuri- ja haridusasutuste ning muude

organisatsioonidega. Ühised üritused ja projektid rikastavad kogu piirkonna kultuurielu ning loovad tugevama koostöövõrgustiku.

Uue filiaali loomine on pikaajaline investering, mis avaldab mõju aastateks ja aastakümneteks. TEMU tegevus aitab kaasa sellele, et Eesti inimene teeb tervislikumaid valikuid.

Uus püsinäitus Lai 30 majas

2028. aastal avame Lai 30 majas uue püsinäituse. Uus näitus on külastajale atraktiivne nii sisult kui vormilt: huvitavat ja mõtlemapanevat sisu rikastavad interaktiivsed ja kaasahaaravad eksponaadid. Kureerimisel on arvestatud erinevate sidusgruppide ettepanekute ja sihtrühmade vajadustega, mh. on vanalinna keskaegne maja muudetud senisest ligipääsetavamaks ning näitust tehes lähtume jätkusuutlikkuse põhimõtetest. Kontseptsiooni loomisel arvestame külastajate tagasisidega praegusele püsiekspositsioonile ning ootustega tulevasele.

Filiaalid üle Eesti

TEMU on rohkem ja uhkem kui kunagi varem. Et jõuda iga eestimaalaseni vajame laiemat kohalolu üle Eesti. Selleks, et põhjalikult avada ühiskonnale olulisi teemasid (vaimne tervis, tervislik toitumine jms) ning omada suuremat mõju inimeste tervisekäitumisele on muuseumil vaja rohkem ressursi (ruumid ja inimesed) ja häid partnereid, kellega toimub läbimõeldud järjepidev koostöö. Muuseum on parim tööriist tervise teemade näitlikustamiseks ja vahendamiseks, nii saavad inimesed teha paremaid tervist puudutavaid otsuseid. Paikkondlikud filiaalid on kogukonna foorumid, kus terviseteemasid käsitletakse läbi kogukonnale oluliste vaatenurkade (n vestlus- ja huviringid, koosloome töötoad, noorte/eakate kokkusaamised jne).

Atraktiivne muuseumipood

Meie meened, trükised, piletid ja kinkekaardid on kättesaadavad muuseumis kohapeal ja sõltumata TEMU lahtiolekuaegadest ka veebipoes. Muuseumipood (sh e-pood) on hästi toimiv ja kasumlik. Meenete valik on omanäoline ning muuseumi teemaga haakuv.

2. Terviklik terviseteemade vahendamine ja tervisliku eluviisi populariseerimine

Muuseumi ainulaadne keskkond võimaldab meil vahendada terviseteadmisi mitmel viisil: läbi näituste, haridustegevuste, kogude uurimise. Pakume külastajatele kaasahaaravaid ja mitmekesiseid elamusi - põimime visuaalset kogemuslikuga, teadust meelelahutusega. Meie sõnum on positiivne: me ei hirmuta, vaid inspireerimine ja innustame. Seome erinevad terviseteemad ühtseks tervikuks ning võimestame külastajaid oma tervise eest vastutust võtma ja hoolt kandma.

Teenuste mitmekesisus aitab meil jõuda muuseumimajast välja ning kõnetada laiemat publikut. Seisame hea selle eest, et teaduspõhine sisu käiks ajaga kaasas. Räägime avameelselt ka nendel teemadel, mis on kohati kultuuriliste traditsioonide ja tabude tõttu ühiskonnas vähe tähelepanu saanud. Tehnoloogilised lahendused, abikogu lõimimine õppetegevusse, toetav atraktiivne illustreeriv materjal võimaldab meil viia osa muuseumikeskkonnast majast välja.

Näitused ja haridus moodustavad ühe terviku, mis võimaldab paindlikult läheneda erinevatele teemadele ja kaasata laia hulka sihtgruppe. TEMU hartidusstrateegia on kooskõlas muuseumi näituste strateegia ja kogude põhimõtetega.

TEMU näituste strateegia

Näituste strateegia annab muuseumile selge suuna ja eesmärgid näituse tegevuste planeerimisel ja elluviimisel. See aitab mõista, millised on muuseumi prioriteedid näituste loomisel ja kuidas neid saavutada. Tagades paindlikku ja kiiret reageerimist ühiskonnas üleval olevatele teemadele, arvestades koostööpartnerite vajaduste ja tegevussuundadega saame arendada teadmiste vahendamise formaate iseseisva omandamise tarbeks. Näituste strateegia on seotud haridusstrateegiaga.

Näituste formaatide mitmekesistamine

Meil on eri formaadis infot, mida saame pakkuda eri sihtrühmadele: firmadele, koolidele, lasteaedadele, konverentsidele jne. Näituste erivormilised lahendused

annavad muuseumile konkurentsieelise, võimaldavad kaasas käia turu nõudlusega ja jõuda uute potentsiaalsete külastajateni.

Kogude ja uurimistöö teemade kaardistus

Kogude temaatiline kaardistamine toimub loomuliku töö osana uurimistöö kaudu, mis aitab avada museaalide tähendust laiemas kontekstis. Üheskoos tervisevaldkondade arengutega tänapäeval ja tuleviku perspektiivis valmib uurimistöö tulemusena ka väärtuspakkumine nii näituse- ja haridusetegevuse kui koostööprojektide jaoks.

Uurimistöö teemade kaardistus ja nende aktuaalsus aitab vastata külastajate ootustele ja huviobjektidele ning tagada parema külastajakogemuse.

Kogumispõhimõtete kaasajastamine

Kogumispõhimõtted on kooskõlas Tervisemuuseumi haridus- ja näituseetegevuse, uurimistöö ja kuraatoriprojektidega, mis lähtuvad aktuaalsetest terviseteemadest ühiskonnas. Tervisemuuseumi kogud toetavad muuseumi missiooni ja pakuvad teavet mitte ainult Eesti meditsiini ajaloolise arengu kohta, vaid kajastavad laiemalt terviseedendamist ja Eesti elanikkonna tervist läbi aastate.

TEMU Haridusstrateegia

Haridusstrateegia annab muuseumile selge suuna ja eesmärgid haridusetegevuste planeerimisel ja elluviimisel. See aitab mõista, millised on muuseumi hariduslikud prioriteedid ja kuidas neid saavutada. Haridusstrateegia aitab tagada, et kõik publikule suunatud

tegevused (sh sünnipäevad, perepäevad) on põhjalikult läbimõeldud ja tõhusad, kus erinevad õppimisvõimalused ja -vormid toetavad ja täiendavad üksteist. Nii saab muuseum olla terviklik, jätkusuutlik ja edukas haridusasutus, mis pakub külastajatele väärtuslikku õpikogemust.

Muuseumil on haridusstrateegia, mis määrab ära peamised arengusuunad ja seab fookuse olulisemate teemade lõikes.

3. Organisatsiooni arendamine

TEMU on tõhusam, efektiivsem ja konkurentsivõimelisem. Organisatsiooni arendamine aitab meil saavutada paremad tulemused, kohaneda muutuvate oludega, tugevdada juhtimist, motiveerida töötajaid ja saavutada pikaajaline jätkusuutlikkus.

Valime oma tiimi hoolikalt. Väärtustame inimesi, kes aitavad muuseumi võimekust kasvatada, ideid ellu viia ja tagavad oma erisusega mitmekesise vaatenurga.

Läbi ressursipõhise mõtlemise ja teadliku tegutsemise tagame TEMU finantsilise heaolu, mis võimaldab meil muuseumi lennukad ideed teostada, et luua külastajatele suuremat väärtust.

Töötajate mitmekesised rollid ja läbipõimunud vastutusalad tagavad paindliku struktuuri ning arengukava eduka elluviimise ja tulemuslikkuse. Kõik tööprotsessid on järjepidevas arengus ning neist võimalikult paljud on automatiseeritud. Meie efektiivsuse tagab nutikas tegutsemine, mida toetavad sobilikud tehnoloogilised lahendused.

Nagu inimene, on ka muuseum üks terviklik organism, mille kõik osad on pidevaks edasiliikumiseks tähtsad.

Mõõdikud, analüüs, seiramine

Töötame välja TEMU tegevuste analüüsi ja tulemuslikkuse hindamise süsteemi. Seeläbi oskame hinnata kui edukad oma tegemistes oleme, teame mida soovime saavutada ja mis on hästi õnnestumise märgid. Muudame olemasolevad mõõdikud kvalitatiivsemaks, määrame KPI'd. Süsteemne mõõdikute seiramine ja tegevuste analüüsimine aitab meid hoida õigel teel ning on sisendiks otsuste tegemisel. Asutajate ootused, tegevuskava ja arengukava, eelarved, KPI'd.

Töötajate arendamine ja toetamine

TEMU panustab oma töötajate arengusse. Koolitused ja lähetused võimaldavad töötajatel tutvuda uute ideedega, praktikate ja lähenemisviisidega, täiendada oma oskusi ja teadmisi ning tõsta töötajate motivatsiooni ja rahulolu. Investeeringud inimeste

arengusse on tulevikku suunatud samm, mis toob kasu nii töötajatele kui ka muuseumile pikaajaliselt.

TEMU töötajad mõtlevad ja tegutsevad ressursipõhiselt ning on hea planeerimisoskusega. Muuseumiõpetajate pädevus erinevatel teemadel (digi, rühmadünaamika, haridusteenuste läbiviimise tase, sisulised teadmised, esinemisoskus) on tõusnud. Toetame läbimõeldult kogu meeskonna arengut ja saavutame seeläbi koostöö ja sünergia.

Atraktiivne tööandja (bränding)

Selleks, et olla edukas aina suurema konkurentsiga tööjõuturul on vaja tugevat tööandja brändi. Mida paremini on tööandja poolt pakutav kooskõlas sihtrühma ootustega, seda atraktiivsemana tööandjat tajutakse. Positsioneerimine end tööturul, loome töötaja väärtuspakkumise ning töötame välja TEMU iseloomustavad ühtsed sõnumid, mida kasutame nii värbamis- kui ka sisekommunikatsioonis. Hoolitseme selle eest, et õiged inimesed on õigetel kohtadel.

Võtmepartnerite kaardistamine ja TEMU väärtuspakkumise loomine

Võtmepartnerite kaardistamisega aitab prioritseerida muuseumile olulised partnerid, kellega koostööd teeme või soovime teha tulevikus. Tugeva väärtuspakkumise loomine aitab kaasata uusi partnereid ning ka säilitada olemasolevaid suhteid.

Koostöövõrgustiku loomine

TEMU omab läbimõeldud ja toimivat partnervõrgustikku. Partnerid on olemas kõikides muuseumi tegevusvaldkondades ning partnersuhete loomisesse ja hoidmisesse panustab iga tiim. Osad partnerid on muuseumiülesed ja teised tiimide põhised.

Partnerlus erinevate organisatsioonidega (näiteks haridusasutuste, ettevõtete või kogukonnaühendustega) toovad muuseumi ellu mitmekesisemaid vaatenurki ja ideid. Ühiselt väljendatud seisukohad ja huvid aitavad muuseumil täita oma missiooni, suurendada oma tegevuse mõju ja tulemuslikkust. Koostöövõrgustiku olemasolu aitab

TEMU'l täita oma hariduslikku ja ühiskondlikku rolli ning olla aktiivne ja kaasav partner kogukonnas.

Võrgustikes osalemine ja trendidega kursis olemine

Osaleme aktiivselt erinevates võrgustikes (ICOM, EMÜ, jt), ning hoiame end erialaste trendidega kursis.

Edulugude jagamine

Oleme uhked oma edulugude üle ega salga ka eksimusi. Õpime neist ning jagame saadud kogemusi nii Eestis kui välismaal.

Ligipääsetavus (pidev)

TEMU jaoks on oluline kaasav kultuur. Hoolitseme selle eest, et kõigil inimestel, kogu oma eluea jooksul, olenemata nende võimetest, taustast või erivajadustest, on võimalik muuseumi nautida ning sellest osa saada.

CAF mudeli rakendamine (pidev)

TEMU jätkab CAF mudeli rakendamist ning seeläbi tõstame kvaliteedijuhtimise ja juhtimiskvaliteedi taset. CAF abil tõuseb fookusesse püsiv ja teadlik siht teha õigeid asju õigesti, kohe algusest peale. Süsteemse ja teadvustatud tegevuse kaudu paraneb organisatsiooni tulemuslikkus, jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime.

Aastal 2025 viime läbi uue hindamise (enesehindamine).

Roheline Muuseum (pidev)

TEMU'l on Rohelise Muuseumi märgis. Tõstame töötajate keskkonnateadlikkust ja käitume oma tegevustes keskkonnasõbralikult. Teadvustame oma positsiooni kultuuri loojate ja hoidjatena ning teeme seda võimalikult jätkusuutlikult, eelistades taastuvaid ja

korduvkasutatavaid ressursse. Keskkonnateadlik lähenemine aitab TEMU'l täita oma kultuurilisi ja ühiskondlikke ülesandeid ning panustada kestlikku maailma.

Peresõbralik tööandja kuldmärgis (pidev)

2021. aastal pälvitud ja 2023. aastal pikendatud peresõbraliku tööandja kuldmärgise omamiseks jätkame töötajasõbraliku organisatsioonikultuuri hoidmist. Töö ja pereelu ühildamine aitab vähendada stressi, tõstab töötajate motivatsiooni, rahulolu ja lojaalsust ning aitab kaasa avatud ja meeldiva õhkkonna hoidmisele. Kaasaegsed ja töötajasõbralikud ettevõtted on atraktiivsemad potentsiaalsetele töötajatele.

TET märgis (pidev)

Muuseumil on „Tervist edendav töökoht“ märgist, sest meile on oluline panustada järjepidevalt oma inimeste tervisesse ja heaolusse. Tervise edendamine on osa turvalise ning tervislikke eluviise ja valikuid soodustava töökeskkonna kujundamisest.

Peaasi vaimse tervise kuldmärgis (pidev)

Vaimse tervise toetamine töökohal aitab toetada töötajate põhivajadusi ja motivatsiooni, eesmärkide saavutamist, individuaalset arengut ja tahet ülesannetesse panustada.